

10. ДОКИЋ БУРА
саслушаван 22 јуна 1946 године

22 јун

Претрес је почео у 7,00 часова

Претседник: Наставља се претрес ...

Публика: (Пљесак) Живео Народни суд!

Претседник: Опомињем публику да не изражава своје утиске. У противном бићу принуђен да сваког новог изгредника из сале удаљим. Уколико се то понови испразнићу читаву дворану. Наставља се претрес по кривици оптуженог Михаиловића Драгољуба-Драже и осталих. Друже заставниче, уведите све јучерашње оптужене и оптуженог **Докића Буру**. (Пошто су уведени оптужени): (Оптуженом) Оптужени Докићу, приђите Суду. (Оптужени прилази Суду) Седите, можете сести. Јесте ли разумели оптужницу?

Оптужени Докић: Јест.

Претседник: Осећате ли се кривим?

Оптужени: Не.

Претседник: Јесте ли ви учествовали као министар у Недићевој влади за време немачке окупације Србије?

Оптужени: Јесам.

Претседник: Молим само да гласније говорите, јер вас не чујем.

Оптужени: Јесам.

Претседник: Јесте ли ви као члан те владе кроз управни апарат спроводили све директиве и наређења, која су долазила од немачких окупационих власти?

Оптужени: Ја сам спроводио наређења што се тиче саобраћаја и мог ресора са стране немачких власти, јер друкчије није могло да буде. А нарочито неку политику немачку нисам водио. *Ја сам више бринуо за моје чиновништво и мој персонал, да он буде задовољан у тешким приликама у којима смо живели. Ако допустите, ја ћу изложити неколико мојих ствари на које сам нарочито обраћао пажњу, из чега ћете видети какву сам политику према Немцима водио. Ако допустите...*

Претседник: То ћемо после. Да видимо сада конкретне ствари. А оно можете касније, у завршној речи. Да ли вам је познато да је кроз читаво време, док сте били члан Недићеве владе, да је кроз то време од стране такве владе кроз извршни апарат у корист немачког фашистичког окупатора вршена привредна пљачка Срби-

Оптужени: То како ви сматрате привредна пљачка. Ја знам да је била једна комисија, чим смо дошли, да би се расподела намирница вршила правилно. Образована је комисија наших стручњака и стручњака немачких који су израдили правилник по коме се управљала расподела и прикупљање хране, која се делила непродуктивном становништву, јер је главно питање било исхрана непродуктивног становништва, да оно може по одређеним ценама да добије намирнице у одређеним количинама.

Претседник: А да ли је државни апарат, - да ли су органи државног апарата прикупљали храну, - извучили жито, стоку, остале сировине и руде за рачун окупатора.

Оптужени: Окупатор је узимао храну да исхрани војску и ништа више.

Претседник: И ништа више? По вашем мишљењу Немци су дошли само тако да се прехране?

Оптужени: Да се прехране они су држали Банат, и ми у Банату нисмо имали никакве ингеренције.

Претседник: Је ли вам познато да је вршена привредна пљачка становништва Србије?

Оптужени: Није ми познато.

Претседник: Је ли вам познат принудни откуп пољопривредних производа?

Оптужени: Принудни откуп је схваћен као мера да се обезбеди.... биле су обавезне цене.

Претседник: А је ли насилно спровођен откуп?

Оптужени: Е, то је да се исхрани непродуктивно становништво.

Претседник: Само због тога? Је ли вам познато постојање привредне полиције?

Оптужени: Не сећам се.

Претседник: Је ли вам познато постојање разних централа за жито, стоку, дрво, угаљ и тако даље.

Оптужени: Јесте.

Претседник: За чији рачун су те централе убирале жито, стоку, дрво, угаљ итд.?

Оптужени: Оне су то радиле за рачун... за све нас.

Претседник: За које све нас? За Немце и за кога још?

Оптужени: Не само за Немце, него и за нас грађане.

Претседник: И за вас, а је ли и за Немце?

Оптужени: Ја мислим и за Немце, да је било, ту су били... оне нису биле под владом.

Претседник: А под чијим су руководством биле?

Оптужени: Под Немцима.

Претседник: Је ли влада такозваног народног спаса, чији сте ви члан били, потпомагала рад оваквих централа?

Оптужени: Није ми познато.

Претседник: Је ли вам познато да су у заједници са немачким трупама полициски органи, органи окружних начелстава, среских престојништава, градске полиције и тако даље вршили принудан

откуп, па чак и отимачину и пљачку пољопривредних продуката, дрва, угља итд.?

Оптужени: Па то је у овом смислу.

Претседник: У ком смислу? Ви сте ипак министар једне владе, то су крупне ствари.

Оптужени: То је ресор министра пољопривреде, министра унутрашњих послова, а не мој.

Претседник: А јесте ли ви члан те владе?

Оптужени: Јесам.

Претседник: Је ли вам познат рад те владе?

Оптужени: Углавном познат ми је.

Претседник: Је ли влада са својим органима помагала рад централа?

Оптужени: Ја не могу то да знам. *Ја сам имао 30.000 мојих службеника и нисам могао да знам шта се у сваком министарству ради. У то доба било је тешко у целом свету и свугде су се људи хранили на карте.*

Претседник: Јесте ли као члан владе учествовали у доношењу мера које су биле уперене на успостављање, одржавање и обезбеђење саобраћаја?

Оптужени: Као члан владе гледао сам да саобраћај буде исправан.

Претседник: Као члан владе јесте ли учествовали у доношењу одлука општег карактера које су биле уперене на то да се изврши фашизација наших школа, основних школа, гимназија, универзитета и тако даље?

Оптужени: То је ствар министра просвете.

Претседник: А јесте ли ви учествовали као члан владе у доношењу одлука?

Оптужени: Он је, на пример, донео неку уредбу о универзитетима.

Претседник: Јесте ли ви као члан владе били упознати с тим?

Оптужени: Јесам.

Претседник: Јесте ли били сагласни?

Оптужени: Јесам. Али ако хоћете да вам кажем зашто сам био сагласан.

Претседник: Добро.

Оптужени: Ја сам прошао једанпут Васином улицом и видео побуну, шта ли је то било на универзитету.

Претседник: Када?

Оптужени: Пре рата. Не знам 1934, 1935, 1936 или 1937 године? Видео сам полупане прозоре. На универзитету била је нека дрека, бацане су клупе на улицу, а полиција није могла да уђе у аулу по неком закону о аутономији универзитета. Кад сам ја то видео питао сам се шта је то? Кажу: „Буне се и демонстрирају.“ Господине, ја сам се згадио и онда када је Јонић поднео неку тако оштрију уредбу, ја нисам на то пружио питање *нарочито из тога разлога што се у републиканској Француској на универзитету не сме да води политика, нити ђаци воде политику.*

Претседник: Оптужени Докићу, да ли сте се згадили на то када су жандарми са специјалном полицијом и општом полицијом у Београду поводом тих демонстрација пуцали и убијали омладинце?

Оптужени: То ја нисам видео.

Претседник: Ви нисте видели, а јесте ли чули?

Оптужени: Чуо сам, али више сад него онда.

Претседник: Зар се нисте дубље интересовали кад сте прошли Васином улицом поред универзитета и кад су били прозори полупани, шта ће ту полиција? Ви сте човек од закона, ви знате шта је наређење.

Оптужени: Господине, нису се они бунили што је дошла полиција, него је полиција дошла што су се они бунили.

Претседник: То би могао боље да вам објасни оптужени Јовановић Драги.

Оптужени: Па, сад то је његов ресор.

Претседник: Јесте ли ви за поштовање закона, оптужени Докићу?

Оптужени: Јесам, јесам.

Претседник: А знате ли ви када сте се згадили онда да је постојао закон о аутономији универзитета?

Оптужени: Јесте. Видео сам. Полиција није смела да уђе у аулу.

Претседник: А да ли је ипак ушла?

Оптужени: Тада није ушла.

Претседник: А ха. Добро. Ми се удаљисмо од оптужнице. То уосталом није предмет оптужнице. Јесте ли ви били упознати са чињеницом оснивања Завода за принудно васпитање омладине у Смедеревској Паланци?

Оптужени: Јесам.

Претседник: Јесте ли ви били за ту уредбу?

Оптужени: Ја сам био за ту уредбу.

Претседник: Је ли вам познато ко је све слат у Завод за принудно васпитање омладине у Смедеревској Паланци?

Оптужени: Слати су млади људи и девојке који су некако били заведени комунистичким идејама и да би их сачували да их Немци не узму и стрељају ми смо створили тај завод. *У Заводу под јачом дисциплином они су били спасени.*

Претседник: Па добро, откуд ви знате какву идеју има неко лице?

Оптужени: Па тај који има идеју он каже:

Претседник: Да ли су таква лица предузимала, радила нешто па се на основу таквих њихових поступака дошло до тог закључка?

Оптужени: Детаље не знам. Само знам да је било приче да је потребно да се спасавају деца. Спасавали смо и друге комунисте. На пример спасли смо г. Владислава Рибникара.

Претседник: *Овде се ради о Заводу у Смедеревској Паланци.* Је ли вам познато да су из тог завода по наређењу такозваног министра просвете Јонића омладинци упућивани специјалној полицији?

Оптужени: Ја не знам шта се радило тамо.

Претседник: Јесте ли учествовали и јесте ли ви спроводили у дело одлуку о отпуштању такозваног национално неисправног чиновништва?

Оптужени: Ја сам чинио то што је господин Таса Динић предложио. Кад је он предложио неког ја сам га пустио, али то је био врло мали број.

Претседник: Је ли вам познато да је влада доносила читав низ одлука и спроводила у дело које се односе на пропаганду путем радија, позоришта, биоскопа, новина, и да је читава та пропаганда била уперена на то да оправда окупацију позивајући на ред, рад, мир и послушност Немцима, а да је с друге стране говорила против народноослободилачког покрета?

Оптужени: То ми није тако познато. Радило се са планом да се иде у народ и да се објашњава да је свака борба узалудна и да не треба нико да се бије него да буде народ миран. У том смислу је рађено.

Претседник: Кад убеђујете широке народне масе да је рат изгубљен, да се не вреди борити, да нема смисла да се бори, зар није то у ствари оправдање окупације?

Оптужени: Окупација је морала да буде и ја сам по мом резонувању то питање нашироко разрадио. По моме мишљењу било је апсолутно потребно да останемо и да чекамо док савезници не ураде оно што се очекивало, то јест до њихове победе. Ту су се решавали и расправљали велики рачуни. Требало је трпети јер та победа требало је да дође после обрачуна великих сила. Шта смо ми шака јада могли тада да урадимо.

Претседник: Значи ви сте били зато под Немцима за мир, да се не тучемо против окупатора?

Оптужени: Наш програм био је: мир, ред и рад.

Претседник: Је ли тај мир, ред и рад користио Немцима?

Оптужени: Користио је Немцима, али два пута и три пута више нама. Користио је Немцима, али много више нама. Да су сви послушали ми би имали много мање убиства и штете. Тукли су нас с једне стране Немци, а с друге стране савезници и наши комунисти. Савезници су Београд и Ниш срушили више него Немци. Они су сравнили Лесковац.

Претседник: *Како ваши савезници?* Ви сте сарађивали са окупатором?

Оптужени: *Нисмо ми сарађивали са окупатором. Савезници су се борили за ону ствар коју смо очекивали. Према томе они су имали да буду наши савезници. Ми смо под окупатором морали да радимо. Био је то тежак посао. За време прошлог светског рата влада и сва војна снага отишли су у Солун. Аустријанци тада нису тражили и нису хтели да раде са неком владом. Једино се у Београду за председника општине примио Воја Вељковић. Када се свршио рат краљ Петар Га је позвао и честитао му, рекавши: „Ви сте заштитили Београд. Требало је неко да прихвати брхпу и интересе нашег становништва.“ Тако смо и ми хтели да водимо*

рачуна о интересима нашег народа. Ако дозволише да вам исиричам...

Претседник: *ОсШавимо ми приче на сШрану. Него, оптужени Докићу, питам вас јесу ли Немци захваљујући раду владе народног спаса извлачили привредна богатства, рудна богатства?*

Оптужени: Вероватно да јесу.

Претседник: Да ли и бакар, олово и гвожђе?

Оптужени: Вероватно да јесу, они су откупили све акције од Француза и извлачили из Борског рудника оно што су хтели.

Претседник: Јесу ли Немци убијали српски народ?

Оптужени: Јесу, као одмазду.

Претседник: А шта мислите зашто су Немци употребљавали олово, антимон, бакар итд?

Оптужени: Сигурно за израду оружја и муниције, јер тада се ништа друго није ни израђивало.

Претседник: Добро. А је ли та муниција употребљавана у борби против српског народа?

Оптужени: Може бити да јесте, а може бити и да није.

Претседник: Како то мислите? Хоћете ваљда да кажете да је бакар и антимон ишао за израду муниције и оружја које је употребљавано против Руса, а руде из других крајева против нашег народа? Па зар не видите да сте тиме помагали окупатора, да сте му омогућили да извлачи бакар, гвожђе и остале руде, са којима је правио муниције, топове и остало?

Оптужени: Па ми му нисмо могли то да забранимо.

Претседник: Да ли су и у каквим захтевима влади „народног спаса“ излазили у сусрет Немци?

Оптужени: Тешко је то објаснити.

Претседник: Је ли ипак било случајева да су Немци излазили у сусрет извесним захтевима такозваној влади на однос спаса?

Оптужени: Могу да вам кажем да је било тешко радити са њима. Они су поверљиво рекли неким нашим људима: „Ми наоружавамо Недића, а Недић је официр, који једнога дана када дође момент може да се окрене и да пуца у нас.“ Дакле, ово хоћу да кажем у погледу тог њиховог рада. Кад је требало да се врши стража, то је била полиција, то нису биле трупе за борбу и врло мало су снабдеване. Тако још 1944 године ја сам имао једнога војника, ордонаса код мене, који је био на стражи, који још ни у септембру месецу 1944 године није могао добити шињел за све време службе. Дакле то помагање од стране Немаца врло је траљаво ишло.

Претседник: Јесу ли Немци излазили у сусрет извесним захтевима такозване владе народног спаса?

Оптужени: Кажем, једва.

Претседник: У каквим захтевима су излазили у сусрет, да ли у онима који су ишли на њихову штету или и у онима који иду у корист српског народа?

Оптужени: То је мало крупније питање које је водио претседник владе. На пример за ово питање снабдевања то знам и казао сам и знам да је ишло врло трајаво. Тешки су они били.

Претседник: А ко је водио главну реч у влади?

Оптужени: Претседник владе.

Претседник: Ко је после њега био најглавнија личност?

Оптужени: Ја не могу себе да похвалим да сам ја био тај.

Претседник: Али ко је био најглавнији после њега, морао је неко бити?

Оптужени: Сваки је имао свој ресор.

Претседник: Ипак, мимо ресора, можда је неко био тај или се као такав сам натурио?

Оптужени: Јонић је добро знао немачки, па је више он са Недићем радио него остали. Мој је ресор био одвојен и није имао везе са политичким питањима.

Претседник: Јесте ли учествовали на седницама министарског савета?

Оптужени: Јесам, на свима.

Претседник: Који су били главни проблеми решавања на седницама министарског савета?

Оптужени: Прво Недић је увек говорио и објашњавао општу ситуацију у земљи па се онда прешло на остале редовне послове.

Претседник: Је ли било говора о утврђивању реда и мира?

Оптужени: Јесте, увек је било о томе говора.

Претседник: Јесте ли о одлукама владе обавештавали Немце?

Оптужени: Ја нисам.

Претседник: Мислим, влада?

Оптужени: Влада је обавештавала Немце, за оне одлуке за које су Немци тражили да буду обавештавани.

Претседник: Јесте ли учествовали у доношењу одлука којима се вршила организација полицијских и војних формација?

Оптужени: Учествовао сам у тим одлукама, оне су сачињавале главну линију рада владе.

Претседник: Јесте ли учествовали у доношењу одлука које су прописивале установљење, оснивање и организацију српске државне страже, српског добровољачког корпуса и српске граничне страже?

Оптужени: Ни у каквој организацији нисам учествовао.

Претседник: Не у организацији, него у доношењу одлука о организацији тих јединица?

Оптужени: Учествовао сам у доношењу свих важних одлука које ће имати важну улогу у земљи.

Претседник: А за српски добровољачки корпус, његово оснивање, јесте ли учествовали?

Оптужени: То је то исто.

Претседник: А у доношењу одлука о оснивању окружних и српских начелстава и тако даље, јесте ли учествовали?

Оптужени: Земља није била подељена административно, морало се нешто учинити, нама је остало само ово парче Србије која је била мала као Карађорђева некада и морало се нешто учинити у том погледу.

Претседник: Ја вас питам јесте ли учествовали у доношењу одлуке о оснивању окружних и среских начелстава?

Оптужени: Могу да вам кажем да се тога не сећам, али сматрам да је и то било једно капитално питање које се је морало решити уредбом.

Претседник: Добро, капитално питање. Јесте ли учествовали у доношењу одлуке о томе?

Оптужени: Јесте, знам, сећам се да смо говорили о томе да се узму начелства по окрузима, а мислим срезови и општине остали су исти. Само су среска начелства унеколико промењена.

Претседник: Јесу ли СГС и српски добровољачки корпус били војне формације?

Оптужени: Углавном војну формацију претстављао је само српски добровољачки корпус, претстављао је једну борбену јединицу, а СДС била је проста полиција распоређена по целој земљи у свима местима по 40 до 50 људи за одржавање реда. Исто тако и гранична стража. Она је држана према граници и вршила је онај исти посао који је вршила и раније. То су јединице које су можда некад водиле борбу само, ако су нападнуте.

Претседник: С ким су ове јединице водиле борбу?

Оптужени: На пример код Бољевца једна стража од 41 војника била је нападнута од комуниста, који су дошли из Бугарске.

Претседник: Од партизана или комуниста?

Оптужени: Од комуниста.

Претседник: Од партизана?

Оптужени: Не, него од комуниста.

Претседник: Правите ли ви разлику између партизана и комуниста, или не?

Оптужени: Нису партизани постојали 1941 године него формирани после 1943, 1944 године.

Претседник: Ја мислим да то партизани боље знају кад су основани.

Оптужени: Сигурно.

Претседник: Је ли вам познато да су 1941 године биле борбе партизана против Немаца? Је ли августа, септембра, октобра, новембра итд. 1941 године било борбе партизана против Немаца?

Оптужени: *Ја не мислим да су то били партизани, него је било zgodније звати се партизанима.* Хтео сам да довршим за Бољевац.

Претседник: Добро, знамо за Бољевац. Јесу ли ове формације СДС и СГС и СДК учествовале у борби против Народноослободилачке војске?

Оптужени: Не знам.

Претседник: Не знате?

Оптужени: Не знам.

Претседник: Да ли сте заборавили или не знате?

Оптужени: Не знам. Нисам заборавио. Знам да је после била борба око ужичке републике. Ту је била јача борба, а после сам сазнао из ове књиге да је било и других борби.

Претседник: Око те, такозване ужичке републике, јесу ли учествовале јединице СДС?

Оптужени: Онда их није било.

Претседник: А СДК?

Оптужени: Нешто мало, тек је почео да се формира.

Претседник: А добровољачки одреди?

Оптужени: Па, ако су они учествовали.

Претседник: Јесу ли учествовали или нису?

Оптужени: Још нису створене јединице, како да учествују.

Претседник: Молим вас да ми објасните ту контрадикцију. На записнику ви сте казали да је основно било, да се у Србији одржи мир, ред и рад. Је ли тако?

Оптужени: Јесте

Претседник: И рекли сте да вам је познато да су се СДС и добровољачки корпус борили против Народноослободилачке војске, против партизана.

Оптужени: Како? Како? Нисам разумео.

Претседник: На питање иследника: јесу ли се јединице СДС и добровољачки корпус борили против Народноослободилачке војске дали сте потврдан одговор.

Оптужени: Ваљда су учествовали.

Претседник: Јесу ли вам у истрази изнудили потврдан одговор?

Оптужени: Нису, али је ствар у овоме, у том времену ужичке републике то је све било још врло слабо.

Претседник: Али иначе, кроз читаво остало време јесу ли се борили?

Оптужени: Ако су нападнути јесу. Тако су у Бољевцу нападнути, па је 1943 године нападнута Мачва и преко Дрине и преко Саве.

Претседник: Јесу ли се те јединице кад су биле нападнуте заједно са Немцима бориле против партизана?

Оптужени: Нису, Немци су своје резерве имали позади, па ако су комунисти нападали, они су долазили да деблокирају нападнуте.

Претседник: Зашто је уопште основана СДС и СДК?

Оптужени: Да држе ред у земљи.

Претседник: Од кога је претила опасност да се поремети ред и мир у земљи?

Оптужени: Највише од комуниста, који су једнако хтели борбу.

Претседник: Против кога су хтели борбу?

Оптужени: Против Немаца.

Претседник: Па шта ће онда ту СДС да се бије?

Оптужени: Зато што су долазили у села и одводили младиће за своје партизане.

Претседник: А јесу ли партизани тукли Немце?

Оптужени: Не знам, то ви знате. Овде у оптужници каже се да јесу тукли. Ја сам чуо за партизане тек кад сам дошао овамо и узео ову књигу (мисли оптужницу). Партизани, то је технички израз, партизанска војска зна се шта је, и сад је онако то при- својио и каже: ја сам партизан.

Претседник: Да ли је влада Милана Недића, чији сте члан и ви били, вршила регрутацију омладине за СДС и СДК?

Оптужени: Јесте, али својевољно.

Претседник: Са чијим је овлашћењем, са чијим одобрењем то ра- дила?

Оптужени: Влада је имала то право.

Претседник: А како су Немци гледали на то?

Оптужени: Они су добро гледали.

Претседник: Због чега су добро гледали?

Оптужени: Тако, да се држи мир и ред.

Претседник: Против кога да се држи мир и ред?

Оптужени: Против онога који није хтео ред, против оних који су у шуми били.

Претседник: Је ли то сарадња са окупатором?

Оптужени: Не знам ја то.

Претседник: На питање у истрази: „Од кога је претила опасност за ред и мир у Србији, да ли се СДС борила против Народноосло- бодилачке војске и ако јесте по чијем наређењу“, - одговорили сте: „Опасност за ред и мир у Србији претила је од свих оних који су се борили против Немаца, те је зато била основана СДС да би се борила против тих који су тај ред и мир реметили. Познато ми је да су се СДС и СДК борили против Народноослободилачке војске по налогу владе народног спаса; познато ми је да су се ове наше војне јединице бориле у заједници са Немцима против Народно- ослободилачке војске,“ - Је ли ово тачно записано у записнику?

Оптужени: Код мене је записано тачно, само сам ја тада погрешно, нисам добро одговорио, није баш тако, него овако како сада кажем.

Претседник: Добро. Под чијом је командом у операциском погле- ду стајао СДК?

Оптужени: Под Немцима.

Претседник: Јесте ли ви као члан владе учествовали у доношењу одлука којима се уводе у живот преки судови?

Оптужени: Јесам. Пардон, не. Прва уредба од 15 септембра, код тога још нисам учествовао, него код ове друге уредбе.

Претседник: Јесте ли учествовали у доношењу Обзнане о прога- њању свих симпатизера Народноослободилачке војске?

Оптужени: Нисам, све то даље нисам, сем у Заводу у Паланци. Ово су све наредбе министара а нису уредбе.

Претседник: Јесте ли учествовали у доношењу прописа за хапше- ње таоца?

Оптужени: Нисам.

Претседник: А јесте ли учествовали у расписивању награда?

Оптужени: Нисам.

Претседник: Јесте ли учествовали у доношењу одлука којима је прописан принудан рад у земљи и упућивање на рад у Немачку?

Оптужени: Нисам ни у томе, али сам после доношења *Шога заштитио моје железничаре и нико није оШишао на рад.*

Претседник: Које је још формације и какве је установе влада народног спаса имала поред СДС за одржање реда и мира у земљи?

Оптужени: Не знам.

Претседник: Је ли имала среска и окружна начелства, специјалну полицију?

Оптужени: Срезови су остали исти, општине такође, само је основано неколико окружних начелстава и то је била цела административна подела.

Претседник: Је ли вам познато да је под владом народног спаса основан читав низ нових усанова, које се зову: специјална полиција, концентрациони логори, упућивање на рад у Борски рудник, на шумске радсве, упућивање на рад у Немачку?

Оптужени: Сада то детаљно не знам, иначе сам знао да је основана специјална полиција и ништа више.

Претседник: А јесте ли знали за оснивање логора на Бањици?

Оптужени: То су још Немци пре нас основали.

Претседник: Јесте ли сигурни у то?

Оптужени: Сигуран сам, ево да објасним зашто...

Претседник: Оптужени Драги Јовановић, који је тај логор на Бањици основао каже друкчије.

Оптужени: Молим вас, ја сам лично гледао Јевреје целе прве године како их Немци шаљу на Бањицу.

Претседник: А шта су са Јеврејима радили на Бањици?

Оптужени: Убијају их.

Претседник: А јесу ли Србе убијали на Бањици?

Оптужени: Србе само ради одмазде.

Претседник: Је ли вам познато да су вршене тзв. казнене експедиције, претреси терена, блокаде итд.?

Оптужени: Како да ми није познато?

Претседник: Јесу ли у претресу терена, у вршењу блокада, у казним експедицијама учествовале и јединице владе народног спаса?

Оптужени: У казним експедицијама нису учествовале.

Претседник: Хоћете ли да вас потсетим. Топлица и Јабланица јула 1944 године?

Оптужени: Не знам. То су те борбе око Лесковца, због чега је Лесковац страдао, то су борбе између комуниста, с једне стране...

Претседник: А с друге стране?

Оптужени: Између добровољаца...

Претседник: И између кога још?

Оптужени: Не знам.

Претседник: Да ли су и Немци учествовали у тим борбама.

Оптужени: Не знам.

Оптужени Докић: Не знам детаље.

Претседник: Да ли су били Бугари?

Оптужени Докић: А Бугари су неки пут били и с једне и с друге стране.

Претседник: С једне и с друге стране (смех у дворани). Је ли вам познато да је српско становништво у Бањичком логору, у Београду, у Нишу, у Шапцу, широм читаве Србије убијано, стрељано, вешано, премлаћивано, тровано отровним гасовима?

Оптужени Докић: Отровног гаса није имало, то отпада, а остало не знам. Убијања није било другог него само по одмазди.

Претседник: А кроз преке судове?

Оптужени Докић: И кроз преке судове.

Претседник: А без преких судова?

Оптужени Докић: Не верујем без преких судова. А преких судова је било увек за време рата. Био је преки суд и у моме пуку због тога што су војници постали лабави. Онда се ухвати један да му се мало протресу живци и од тога цео батаљон има више страха.

Претседник: Кад је то било?

Оптужени Докић: То је било 1914 године.

Претседник: То је Први светски рат?

Оптужени Докић: Јесте први.

Претседник: А које сте војнике изводили на преки суд и због чега?

Оптужени Докић: Зато што је побегао из борбе противу непријатеља.

Претседник: Којег непријатеља?

Оптужени Докић: Аустријанаца.

Претседник: А Немаца?

Оптужени Докић: Ми смо ратовали противу Аустријанаца.

Претседник: Је ли и Немаца? И они су били на фронту?

Оптужени Докић: Не, ово је било док су се борбе водиле у Србији.

Претседник: А током 1941, 1942, 1943 и 1944 кога сте изводили на преке судове?

Оптужени Докић: То не знам.

Претседник: Не знате?

Оптужени Докић: Не знам.

Претседник: Јесте ли изводили током 1941 до 1944 године војнике који су побегли из борбе против фашистичког окупатора или који се борио против окупатора?

Оптужени Докић: Ја сам био министар саобраћаја и имао 30.000 чиновника и не знам колико километара пруге...

Претседник: Јесу ли преки судови, основани од владе народног спаса, у току окупације осуђивали људи који нису хтели да се боре или нису се борили против окупатора, или обрнуто, јесу ли извођени на преке судове они који су се борили против окупатора и њихових сарадника?

Оптужени Докић: Ја ћу да вам одговорим друкчије. Ми смо били у непријатељству са тајном илегалном терористичком организацијом на Балкану, а то су они које ми зовемо комунисти. Они су били у Југославији забрањени Законом о заштити државе и са њима смо водили борбу.

Претседник: Јесте ли били у непријатељству са Немцима?

Оптужени Докић: Ми смо били у привидном непријатељству, али привидно се то смирило, чекало се на догађаје.

Претседник: Привикли сте се једни на друге?

Оптужени Докић: То сигурно нисмо.

Претседник: Против којих сте се организација борили?

Оптужени: Против терористичких илегалних организација за Балкан.

Претседник: Је ли то објашњење, које је протурала фашистичка пропаганда у почетним словима Т.И.Т.О.

Оптужени: То је било и пре рата, то знам.

Претседник: Т та мислите, да ли је терористичка организација била жандармерија и специјална полиција пре рата?

Оптужени: То не знам.

Претседник: А видите народ зна, да је илегална терористичка организација. Је ли то то пребијање, одвођење на принудан рад? Тим нисте упознати, били сте у другом ресору. Је ли вам познато да је становништво под организацијом ТОТ одвођено у Немачку, да је одвођено у Борске руднике и на шумске радове?³⁰⁷

Оптужени: Јесте.

Претседник: Је ли влада народног спаса онемогућавала да се спроведу у живот ове мере?

Оптужени: Није се противила.

Претседник: *А је ли спроводила?*

Оптужени: *И данас има принудних радова у слободној земљи.*

Претседник: *Има за оне које су народни судови осудили за злочин и дело сарадње са окупатором за пљачку итд.* Је ли влада Народног спаса вршила мобилизацију људи широм читаве Србије у масама и упућивала на принудан рад у шуме, Борски рудник, Немачку итд.

Оптужени: Није.

Претседник: Колико рачунате да је становништво из Србије упућено на принудне радове у Немачку.

Оптужени: Откуд ја то знам.

Претседник: Па били сте члан владе.

Оптужени: Не могу ја све знати. Не могу знати ни оно што је у мом ресору. (Смех) Министарство унутрашњих дела са ширим кругом радило је многе послове и то је било тајно, а никако за шири свет.

Претседник: Је ли донета владина уредба о обавезном раду?³⁰⁸

Оптужени: То није била уредба, мислим да је то наредба.

Претседник: Је ли влада донела ту наредбу?

Оптужени: Не знам, не сећам се. *Ја сам вам казао за принудан рад да сам своје радништво и персонал ослободио.* Свако има да се стара за себе.

Претседник: Добро, онда да пређемо на ваш ресор. Кад сте поставили министар у влади народног спаса.

Оптужени: Мислим 3 октобра 1941 године.

Претседник: А кад сте престали да будете?

Оптужени: Кад смо разрешени.

Претседник: А кад?

Оптужени: Пред полазак из земље. 1, 2 октобра.

Претседник: А које године?

Оптужени: 1944.

Претседник: А шта сте ви све предузели на успостављању, одржавању и обезбеђењу саобраћаја као министар саобраћаја у Недићевој влади.

Оптужени: Лично ништа, него су Немци све наређивали. Управа железница била је подељена на отсеке. Сваки је отсек имао свог инжињера и персонал и чим се нешто деси то се морало да поправи. Немци су поред наше уредбе имали и свога вођу, зондер фирера, постављали су и стражу и све је било онако како су они хтели. И ако се нешто не уради, они су онда претили стрељањем преко војних судова. Био је један случај. То је најбоље.

Претседник: Ко ме су то Немци наређивали?

Оптужени: Они су наређивали на лицу места, има да се поправи то и то и свршена ствар.

Претседник: А јесте ли ви били министар саобраћаја?

Оптужени: Па неће они да ме зову и да кажу: ако се онај пропусти тамо код Тэле-куле покварио да има да се поправи.

Претседник: А шта сте ви радили на успостављању, одржавању и обезбеђењу саобраћаја.

Оптужени: Саобраћај је требао и Немцима и нама. *То је привредна установа без које се не може живети. Ми би без ње поскапали од Глади. Ми смо имали одређени рад. Наши су возови ишли са југа на север и са севера на југ а они су имали и специјалне ваГоне.*

Претседник: У каквом је стању био железнички саобраћај и железничка постројења у оном моменту кад сте ви примили функције министра.

Оптужени: Било је доста штете онда. Било је доста срушених објеката. Велике објекте су срушили наши војници, а мањи објекти којих је много више било, они су брзо поправљени...

Претседник: Добро, ви сте у истрази рекли овако: У Србији је саобраћај био потпуно разрушен, поготово железнички мостови којих је било врло мало здравих.

Оптужени: То сам мало претерао.

Претседник: Је ли било порушених пруга?

Оптужени: Саобраћај није могао за 24 сата да се оправи. Углавном велики објекти, гвоздене конструкције, то се оправљало дуго. *Један мост код Краљева није ни до краја оправљен, и ако су Немци инсистирали доносили и звожђе и све....*

Претседник: Шта сте ви предузели, јесте ли се залагали да се саобраћај што пре успостави?

Оптужени: Ја сам казао, ја сам сматрао да саобраћај треба да постоји јер то користи и нама, јер је то привредна установа, од тога се живи.

Претседник: А јесте ли унаиредили тај саобраћај?

Оптужени: Нисам ништа.

Претседник: Јесте ли предузели какве нове радове.

Оптужени: Нове су радове предузимали Немци. На пример, они су предузели план да дуплирају пругу Ниш-Београд и да прошире станицу Топчидер. И то је остало нама. За велики мост који је порушен преносили су гвоздени материјал из Немачке.

Претседник: У истрази сте рекли овако (Чита): Кад сам примио дужност министра саобраћаја железнички саобраћај био је скоро уништен јер су у то време саобраћале свега неколико пруга и то са прекидима. Употребрио сам читаву саобраћајну организацију, која се налазила на територији Србије и са њом се отпочела обнова саобраћаја. Мостове који су махом били порушени отпочели смо оправљати, тако да се у томе много успело и углавном саобраћај је функционисао после кратког времена скоро на свима пругама, то јест после годину дана.

Оптужени: После годину дана, добро је. С обзиром на ово што сам рекао ја сам мислио да саобраћај и нама треба без обзира што су се Немци њиме служили. Година дана су велики...

Претседник: Молим да прецизирамо. Јесте ли као министар саобраћаја Недићеве владе заузимали се за што бржу обнову саобраћаја на територији Србије?

Оптужени: Нисам ништа нарочито. То је Дирекција радила сама...

Претседник: Јесте ли као министар саобраћаја стајали у вези са Немцима?

Оптужени: Морао сам. Односно, било је овако. Њима је главна била Дирекција, а министарство саобраћаја састојало се из три институције.

Претседник: Није то важно из чега се састојало.

Оптужени: Важно је да објасним.

Претседник: Знамо ми већ из чега се састојало.

Оптужени: Нису имали потребе од мене јер су све вршили преко...

Претседник: Јесу ли Немци захтевали од вас као министра саобраћаја да саобраћај нормално функционише?

Оптужени: Јесу.

Претседник: Јесте ли удовољили њиховом захтеву?

Оптужени: Колико сам могао, као што видите кроз годину дана тек је почео да функционише.

Претседник: С ким сте одржавали везу у немачкој команди?

Оптужени: Имао сам команданта потпуковника... За моје време пет је промењено.

Претседник: Јесу ли по вашем предлогу дуж пруге постављене страже од јединица српске државне страже ради чувања пруге?

Оптужени: Ја не знам ко је то могао да каже. Откуда ја могу да заповедам јединицама које стоје под министарством унутрашњих послова.

Претседник: Јесте ли давали предлог?

Оптужени: Нисам давао. Ништа нисам давао.

Претседник: Је ли вам познато да су партизанске јединице кроз читаво време окупације уништавале пруге, палиле станице, разбијале скретнице, уништавале стубове и тако даље?

Оптужени: То је оно што су они нама много шкодили..., а неспоразуми између нас наносили су само штете.

Претседник: Јесте ли се трудили да отклоните ове ствари, то јест ове кварове?

Оптужени: Па морао сам да поправим, него шта.

Претседник: Како сте морали?

Оптужени: Кажем вам, ја сам био мишљења да саобраћај треба да ради, било да га партизани кваре, или да гром са ведро неба удари.

Претседник: Зар нисте онда видели да тај саобраћај највише користи Немцима за њихове ратне потребе?

Оптужени: А ми да цкрнемо.... *Г. претседниче ми смо седам Година ратовали и нисмо имали толико жртава... 200.000 мртвих било је збоГ одмазде... криви су ови из шуме... да, 200.000 мртвих....*

Претседник: Где, на Бањици? Ко је убијао те људе на Бањици?

Оптужени: Није у питању ко је убијао, него ко је проузроковао одмазду..., *проузроковали су они из шуме.*

Судија Лаковић: Ко је ослободио Србију од Турака?

Оптужени: Не знам.

Судија Лаковић: Не знате историју, генерал сте?

Претседник: Јесте ли војник, јесте ли изучавали историју ратова?

Оптужени: Па сигурно.

Претседник: Јесте ли изучавали историју српских ратова?

Оптужени: Да, да.

Претседник: Јесте ли слушали да је 1804 године био подигнут неки устанак?

Оптужени: Сећам се да је био неки устанак.

Претседник: А је ли се тај устанак завршио победом српског народа против Турака?

Оптужени: Како узмете 1813 године био је пропао.

Претседник: Ко је истерао Турке из Србије? Велики савезници или српски сељаци са пушком?

Оптужени: Истерао је српски народ...

Претседник: Јесте ли ви као министар саобраћаја наређивали истрагу против лица, железничара, која су се налазила на делу Западне Србије и исте изbacивали из службе?

Оптужени: То се понавља неколико пута у овој тужби. *Ја сам на то одГоворио: нисам истеривао, нисам злостављао никоГа од чиновника, и оно што сам отпустио, то је по предлогу Тасе Динића, који је био за персоналне ствари. Осим тога нема маса отпуштених, као што ви кажете, неГо...*

Претседник: Је ли по вашем наређењу организована комисија која је имала да испита исправност железничког саобраћајног чиновништва и да га прочистите, нарочито оно чиновништво које је било на територији Западне Србије, где се развио устанак 1941 године?

Оптужени: Не сећам се.

Претседник: Да ли би се могли уверити, ако вам се покаже ваш оригинални акт?

Оптужени: Може бити да је било.

Претседник: (Записничару): Покажите оптуженоме одлуку комисије и министра Докића. (Записничар подноси оптуженоме акт који оптужени чита)

Претседник: Па добро, нећемо читаво читати. Ви сте потписали заједно са члановима комисије.

Оптужени: Па, нема...

Претседник: Како нема? Тројица четворица су с вама. Има горе у врху.

Оптужени: Ово су отпуштени по налогу.

Претседник: По чијем налогу, јесте ли ви потписали решење о отпусту?

Оптужени: Јесте, потписао сам.

Претседник: Због чега су отпуштени ти људи?

Оптужени: Не могу да се потсетим.

Претседник: Ви се потсетите.

Оптужени: А зато што су били непоуздани?

Претседник: У ком смислу?

Оптужени: У сваком. *Па било је да по месец два, нису долазили у службу.*

Претседник: Саботирали су саобраћај?

Оптужени: Нису, неки су се разбегли пропала је држава, разбегли су се.

Претседник: Јесте ли водили истрагу, јесте ли наређивали истрагу против железничког саобраћајног чиновништва и особља, због тога што су били наклоњени народноослободилачком покрету, комунизму и тако даље.

Оптужени: Може бити за појединце. Специјално нисам ништа. Када је неко непоуздан онда се узима на одговорност. *Да ли су комунисти или су погрешили. Шо је сасвим споредно.*

Претседник: Јесу ли ти који су отпуштени из службе због својих симпатија и рада за НОП били упућивани у концентрационе логоре?

Оптужени: Не знам.

Претседник: Како не знате, ви сте потписали уредбу.

Оптужени: Не знам, да сам потписао ту уредбу.

Претседник: Јесте ли спроводили у дело наредбу Недићеву број 100 од 17 јануара 1942 да се поступно преместе сви службеници са територија Краљевачког, Ужичког, Ваљевског и Шабачког среза.

Оптужени: Па било је, ...

Претседник: Јесте ли спроводили у дело?

Оптужени: Јесам.

Претседник: Због чега сте ви железничаре из Ужица и Краљева...

Оптужени: То је сваки дан, смењивање са службе онога који погреша ово или оно.

Претседник: Ви сте издали поводом ове наредбе своју наредбу према томе како ви то посматрате?

Оптужени: Нисам смео ни да макнем, нисам смео да погледам рђаво...

Претседник: Ја вас само испитујем по оптужници за оно што сте радили у току окупације. Хоћу да се уверим заједно са читавим Судом јесте ли спроводили ове мере, конкретно, мере које вам се стављају на терет?

Оптужени: Никакве нарочите мере.

Претседник: Јесте ли ви издали какву наредбу против ларме у возовима, против свирања у возовима и тако даље?

Оптужени: Нисам, *шта ситничарите о свирању.*

Претседник: Питам вас због тога, јер сте рекли у тој наредби да се најстрожије забрањује, јер међу тим свирачима и певачима у ствари се крију комунисти и тако даље?

Оптужени: Не сећам се.

Претседник: Не ситничаримо ми, а ко је то ситничарио ако не ви, ко је издавао такву наредбу, или Суд који вас испитује.

Оптужени: Ја не знам.

Претседник: Да ли сте давали такву наредбу?

Оптужени: Ја не знам да сам издао ту наредбу.

Претседник: Имамо ту вашу наредбу прочитаћемо је. Јесте ли ви писали какав чланак?

Оптужени: Нисам ни један чланак. И онај један који је изашао ...

Претседник: Е онај један.

Оптужени: Е чекајте мало. Онај који је изашао био је стручни чланак и то је написао мој инжињер а ја сам га само потписао.

Претседник: А јесте ли држали говоре?

Оптужени: Свега један у Јагодини.

Претседник: А онај у Шапцу?

Оптужени: То је била конференција.

Претседник: Шта сте говорили на тој конференцији?

Оптужени: Рекао сам да је образована Недићева влада и да има наде да ћемо смирити народ и да у миру чекамо догађаје који се тако одигравају...

Претседник: Јесте ли позивали на послушност?

Оптужени: На послушност, дабоме?

Претседник: А јесте ли говорили о сузбијању акција кад сте говорили такође и о комунистичкој, јеврејској и масонској пропаганди?

Оптужени: Па јесам. Ми смо отворено изашли - Недић је говорио у говорима: сви у борбу против комунизма.

Претседник: Па добро је ли вам сада до очигледности јасно да сте сарађивали са окупатором?

Оптужени: Како?

Претседник: Да ли вам је сада јасно да сте кроз четири године служили окупатору?

Оптужени: Нисам. Ми смо из опортуних разлога сарађивали са окупатором. То је било корисно. Ми смо увек у оваквом случају водили две политике. Једна је с једне стране а друга с друге.

Претседник: Па добро. Како ви процењујете то ваше корисно ступање у владу народног спаса?

Оптужени: Хоћете ли да ми дозволите - ја сам том питању посветио мало већу бригу...

Претседник: Не само кратко.

Оптужени: Не може то тако кратко... То није кратко - јер то је важно питање, војничко политичко: - да ли је Србија онаква каква је била - после рата - погажена Југославија - разорена у насталом хаосу.... Да ли је потребно да се Србија диже на устанак или не - то је главна ствар.

Претседник: Ја вас питам само једно како ви процењујете свој поступак уласком у владу народног спаса - да ли као нешто добро или рђаво по интересе Српског народа!

Оптужени: Нећу да вам на ово одговорим све док ми не дозволите... *Не одговарам на Шо не заШо шШо сам сШутио у владу народног спаса - нећу да вам одговорим...*

Претседник: Питам вас због тога што сте у истрази рекли овако: Ступање у владу народног спаса сматрам херојским гестом од свих оних које сам постигао у ратовима од 12-18 год."...

Оптужени: Ви сте заборавили... Врло добро сте ме потсетили...

Претседник: Је ли тако или није?

Оптужени: Јесте, јесте.

Претседник: То ћемо после, сад ћемо да испитамо само чињенице. Јесте ли ви били за приступање тројном пакту.

Оптужени: Молим вас, нисам ја политичар.

Претседник: А је ли то политика?

Оптужени: Не. Ја нисам политичар.

Претседник: Питам вас због тога што сте у истрази на то питање одговорили: „По мом мишљењу Југославија је требала да приступи тројном пакту само да не би ушла у рат..."

Оптужени: Јесте, само је Турска била паметна у овом рату, други нико.

Претседник: Друже тужиоче ако имате питања изволите.

Тужилац капетан Јовановић: Ви сте пре окупације били генерал. Сад вам је друг претседник напоменуо да сте ви сматрали да је требало да Југославија приступи тројном пакту. Шта вас је руководило да уђете у владу Милана Недића?

Оптужени: Ја нисам казао да треба Југославија да приступи тројном пакту.

Тужилац: Него сте заступали политику да треба да приступи тројном пакту.

Оптужени: Какву политику, никад ја нисам поменуо политику.

Тужилац: Углавном били сте за то да Југославија приђе тројном пакту.

Оптужени: Није тако. Нисам био за то да се прими пакт, већ да се не ратује и да будемо оно што је Турска радила. Да будемо мирни.

Тужилац: То значи саглашавали сте се са потписивањем тројног пакта.

Оптужени: Није то приступање тројном пакту него примити тројни пакт. То није истина. То значи да сам ја савезник и да будем на страни Немачке.

Тужилац: То значи да сте били против 27 марта којим је тројни пакт срушен.

Оптужени: Јесам, ако већ хоћете тако.

Тужилац: *Не изгледате ви тако наивни као што се претстављате.*

Одбрана Јоксимовић (бранилац Докића): *Ја примећујем и не дозвољавам да тужилац употребљава такве речи и тон.*

Претседник: *Молим вас Господине Јоксимовићу, седите.*

Тужилац: *Ви сте се неколико пута узрујавали и по другим стварима Господине Јоксимовићу, то није случај само сада. Шта вас је руководило оптужени Докићу да уђете у владу Милана Недића?*

Оптужени: Ево, ја ћу да вам кажем. Дозволите да вам прочитам. Ту је једна студија од пет табака.

Тужилац: Јесте ли свесни тога да сте тиме хтели да помогнете немачког окупатора у одржавању реда, рада и мира?

Оптужени: Ја то свечано одричем.

Бранилац Докића Јоксимовић: Ја ћу вам дати ако хоћете написану студију.

Оптужени: Имам ја већ. Ја сам мало пре казао претседнику. Ту је студија је ли требала Србија да се буни или не.

Тужилац: Кад вас је друг претседник питао шта је радила влада Милана Недића за време окупације и да ли вам је познато да су доношене многе уредбе и одлуке којима је омогућавана систематска привредна пљачка, да је на име окупационих трошкова исплаћено преко 38.000.000.000,- да су Немци из земље извезли животних намирница по багателним ценама у вредности преко 24 милијарде динара, ви сте одговорили да вам то није било познато. Исто вам тако није било познато да су путем привредне полиције и на други начин Немци извозили те животне намирнице. Ја хоћу сад да вас питам да ли вам је познато колики је број људи из Србије одведен на принудне радове у земљи у Бор, Костолац итд. а колики број у Немачку и да ли је влада Милана Недића, чији сте ви члан били, омогућавала да се врши систематска пљачка Србије и да се српски народ одводи на принудне радове у земљу и иностранство?

Оптужени: Ја сам одбранио мој ресор а други нек се брину за своје.

Помоћник тужиоца: На који сте начин одбранили? Зато што сте ваше железничко особље оставили да ради на железници? Шта мислите да ли је окупатору било у интересу одржања саобраћаја да то стручно железничко особље остане у саобраћају?

Оптужени: Сигурно.

Помоћник тужиоца: То значи да није ваша заслуга да сте одбранили особље него да је то било у интересу окупатора. Да ли сте ви били на састанку владе пред повлачење Немаца из наше земље?

Оптужени: Уочи поласка Немаца из Београда имали смо мини-старску седницу. Ту нам је генерал Недић саопштио да смо разрешени дужности.³⁰⁹ *Генерал Недић је казао да ће издати прокламацију српском народу да дочека руске трупе што може боље и да престаје влада да дејствује.*

Помоћник тужиоца: А да ли сте пре тога у лето 1944 били позвани од стране команданта Србије на заједничку седницу и да ли сте тражили да вам се да 50.000 пушака да би одржали ред у Србији приликом повлачења Немаца и да би могли да им осигурају отступницу?

Оптужени: То нисам ја тражио. Ми смо имали често подношење оставки и држали смо седнице. На свим питањима смо се спотicali. И том приликом била је једна седница која је дуго трајала и Недић је захтевао 50.000 пушака.

Помоћник тужиоца: Од кога?

Оптужени: Од Немаца. Тражио је 50.000 пушака и гарантовао да немачке трупе неће бити узнемираване кроз Србију.

Помоћник тужиоца: То значи да неће Недић са својом војском нападати Немце?

Оптужени: Да. Пошто су Немци веровали много Недићу они су му дали првих 5.000 пушака.

Претседник: Поводом овога хоћу да вас потсетим да сте у истрази рекли овако: „Сећам се да смо једном приликом у лето 1944 године поднели оставку и тада смо били позивани од стране команданта Србије на заједничку седницу на којој смо тражили да нам се да 50.000 пушака и потребна муниција за одбрану од Народно-ослободилачке војске. Јесте ли учествовали на тој седници са Немцима?

Оптужени: Јесам. Казао сам да смо имали и ту заједничку седницу. То је заједничка седница са Немцима. Био је присутан и Нојбахер и његов начелник штаба.

Помоћник тужиоца: Ја бих прочитао и другу реченицу: (чита): „Тада је Недић гарантовао Немцима да се могу слободно повлачити и да ће и он са Српском државном стражом омогућити отступницу.”

Оптужени: Боже мој, *иако мора да се каже. Шта смо могли да кажемо друго Немцима? Ваљда смо требали да тражимо 50.000 пушака па да им кажемо да ћемо их напасти. А ја вас уверавам, кад су Немци отступали, да смо ми тада наредили Српској државној сШражи да им брани отступницу, сигурно је да би их стража напала.*

Помоћник тужиоца: Је ли се ипак српска државна стража, уместо да нападне Немце, повлачила с њима?

Оптужени: Није, већ само команда.

Помоћник тужиоца: Није било тако?

Оптужени: Зна се да је СДС имала, чини ми се, око 15.000 људи, а повукло се око 1.000. Па кад се повукло свега 1.000 онда значи да се СДС у ствари није повукла, него се разишла кућама.

Претседник: А да ли би се разбегло ових 14.000 припадника СДС да сте их позвали у борбу против Немаца? Да ли се СДС разбежа-ла због тога што сте је позивали да напусти отаџбину и да се повлачи заједно с Немцима, са вашим савезницима?

Оптужени: Они би прешли код генерала Драже сви до једнога.

Помоћник тужиоца: Знамо да је постојао договор о координацији снага.

Оптужени: Они би сви прешли на ту страну.

Помоћник тужиоца: Кад се Народноослободилачка војска при-ближила Београду јесте ли ви са читавом Недићевом владом побе-гли из земље и отишли у Беч?

Оптужени: Ми смо отишли, само Недић није отишао с нама.

Помоћник тужиоца: Да ли сте ви, кад сте дошли у Немачку, гово-рили о томе да је потребно да се настави борба заједно с Немцима.

Оптужени: Апсолутно увек казао сам да не треба никакве борбе. Каква борба? *Немци тучени код СтаљинГрада и на свима стра-нама, савезници, види се добијају рат. С киме да се бориш? НеГо, ето, тако у ванредним приликама људи нису при себи, Говоре не-ке Глупости и чине Глупости. Молим вас, Говоре о неким борбама против Немаца кад је све пропало. И онда нема шта.*

Помоћник тужиоца: Да ли је вама Милан Недић на последњој седници владе говорио о немачкој победи и да ли је и вас у то уве-равао?

Оптужени: Јесте, он је тако говорио. Па морао је тако да говори.

Помоћник тужиоца: А јесте ли ви у то веровали?

Оптужени: Од оног дана када су Немци напали Русију, нисам ве-ровао.

Помоћник тужиоца: А да ли сте ви говорили да није време да се води борба против окупатора?

Оптужени: Јесам, говорио сам.

Помоћник тужиоца: А ви видите да се Немци већ повлаче, па зар нисте сматрали да је тада дошао моменат да се нападне окупатор.

Оптужени: Тада је требало.

Помоћник тужиоца: А ви у то време са Недићем присуствујете састанку владе и Недић тада говори да верује у победу Немаца.

Оптужени: Ама, ко је говорио. То је он говорио у своме кругу.

Помоћник тужиоца: Да ли је вама познато да је Недићева влада у Бечу образовала терористичке течајеве, курсеве, за такозване ко-мандосе које је требало да упућује у нашу земљу?

Оптужени: Не знам ја то. Ја сам тада био у Кицбилу.

Помоћник тужиоца: А да ли вам је било познато о томе?

Оптужени: Није. Ама, ништа није могло ни да буде озбиљно. Све је то пропало.

Претседник: Одбрана, ако имате питања, изволите их постављати.

Бранилац адвокат Драгољуб Јоксимовић: *Одговори господина Генерала Докића су војнички, кратки и озбиљни. Његова одбрана је тако јасна и толико искрена да се ја уздржавам да је допуним ма и једном реченицом. То право задржавам себи за доцније.*

Претседник: Имате ли питања или не?

Бранилац: То што сам казао и ништа више.

Претседник: Одмор 15 минута. (9 часова)

Наставак претреса после одмора у 9,15 часова.